

теоретичних та методичних засад розвитку правової компетентності студентів спеціальності «Фармація, промислова фармація».

Висвітлено, що підґрунтям для таких досліджень повинні бути напрацювання вчених у галузі педагогічної та юридичної наук за умови відповідного узагальнення та адаптування.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ У ФАРМАЦІЇ

Братішко Ю.С., Посилкіна О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

bratishko1411@gmail.com

Вступ. Сьогодні на розвиток вітчизняної фармації активно впливають глобалізаційні та інтеграційні процеси, тотальна інформатизація, розвиток мережевої економіки і економіки знань, зростання ролі інтелектуального капіталу компаній, розширення та ускладнення економічних взаємозв'язків, зростання взаємозалежності всіх суб'єктів фармацевтичного ринку, Все це повинно стати серйозним поштовхом для переосмислення філософії діяльності фармацевтичних компаній (ФК), які мають усвідомити велику власну соціальну відповідальність (СВ), та почати вибудовувати діяльність більш прозоро, відкрито, інноваційно спрямовано та соціально турботливо.

Мета дослідження. Розробка засад управління соціально відповідальною діяльністю (СВД) ФК в Україні для зростання соціальної спрямованості їх діяльності, інвестиційної привабливості і конкурентоспроможності, що сприятиме підвищенню якості, ефективності і доступності фармацевтичного забезпечення населення України.

Матеріали та методи. При виконанні дослідження були використані методи: системний, контент-аналізу, метод аналізу, логічного узагальнення, спостереження, опитування, порівняльного аналізу, метод моніторингу, угруповання, вимірювання, кластеризації, таксономічного аналізу, кореляційного аналізу, регресійного аналізу, розрахунок аналітичних коефіцієнтів та показників та ін.

Отримані результати. Проведені нами дослідження дозволили визначити наукові принципи, на які повинна опиратися система управління СВФБ в Україні, зважаючи на загальносвітові тенденції і вимоги міжнародних стандартів: 1) принцип дії на засадах абсолютної добровільності; 2) комплексність; 3) системність; 4) перманентність; 5) вагомість; 6) відкритість, прозорість та публічність; 7) адресність соціальної підтримки; 8) різноманітність форм, методів та напрямів реалізації; 9) самоаналіз та самоаудит; 10) самостандартизація; 11) принцип партнерської взаємної вигоди; 12) антикорупційність; 13) добросовісна конкуренція; 14) консолідованість СВ. Виходячи з означених методологічних принципів, нами побудована концептуальна модель СВФБ в нових умовах господарювання: розвитку глобалізаційних та інтеграційних процесів, наслідком яких стає в т.ч. і загроза пандемій; певної вичерпаності (обмеженості) ресурсів; інформатизації суспільства і цифровізації економіки; зростання ролі людського капіталу тощо (рис. 1).

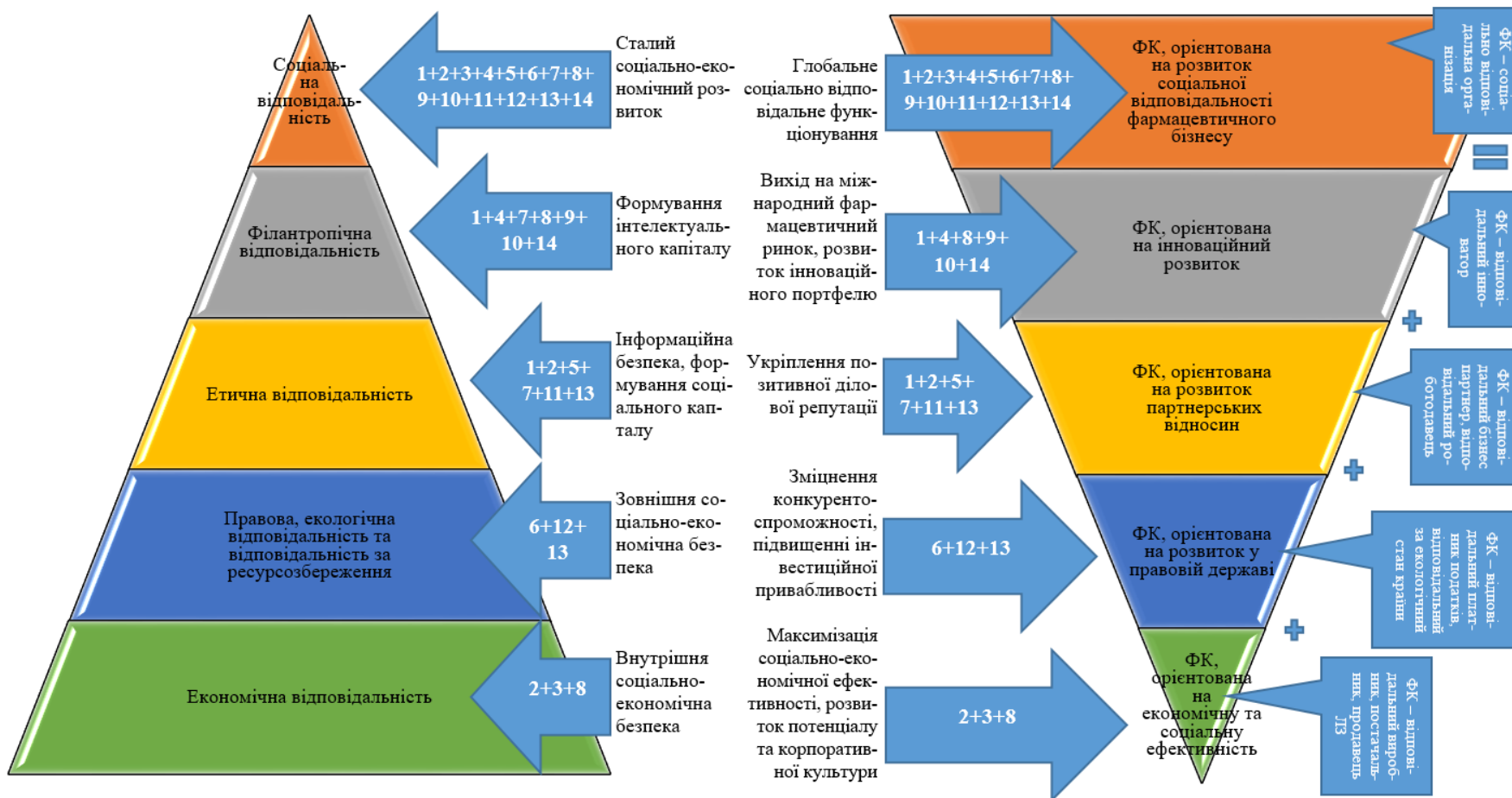


Рис. 1 Концептуальна рівнева модель СВФБ в умовах розвитку глобалізаційних і інтеграційних процесів (власна розробка)

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У наведеній моделі номерами проставлені визначені методологічні принципи побудови системи СВФБ. Завдяки реалізації зазначених наукових принципів будь який СФР у власній соціально відповідальній еволюції має пройти певні етапи розвитку: від відповідального фармацевтичного виробника, постачальника фармацевтичної сировини та АФІ, відповідального надавача фармацевтичної допомоги до відповідального суб'єкта, який діє у межах правового поля, до відповідального бізнес партнера та роботодавця, відповідального інноватора, активного учасника інноваційного розвитку шляхом впровадження інноваційних ЛЗ, до соціально відповідальної компанії, яка добровільно взяла на себе додаткові зобов'язання перед прийдешніми поколіннями.

Визначено, що СВФБ має бути адитивною з огляду на формування ефективного ланцюга фармацевтичного забезпечення населення і включати: СВ фармацевтичного персоналу (особистісний рівень (нанорівень) СВ); СВ окремої ФК (мікрорівень СВ); СВ керівників системи охорони здоров'я на регіональному рівні, професійних громадських організацій, ЗОЗ і ФК, які діють на визначеній території (мезорівень); СВ фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я в цілому (галузевий рівень відповідальності) – керівних органів системи охорони здоров'я (фармації) і персональної відповідальності керівників галузі і громадських професійних (за фармацевтичним профілем) організацій; СВ держави в цілому (макрорівень); глобальної СВФБ (мегарівень). Важливим також є розуміння того, що СВ як явище може існувати лише у вільному середовищі і можлива лише для вільних у своїх діях суб'єктів, які при цьому неухильно і свідомо дотримуються закону, прав людини, норм поведінки, етики та моралі, є солідарними, постійно узгоджують інтереси зі всіма стейкхолдерами, функціонують на засадах чесності, відкритості, прозорості, підзвітності та піклуються про наслідки власної діяльності для суспільства і, що особливо важливо, для майбутніх поколінь.

Висновки. Отже, обґрунтовані методологічні принципи і наукові підходи до формування адекватної сучасним умовам і вимогам міжнародних стандартів концептуальної рівневої моделі СВФБ, яка дозволяє визначити напрями руху ФК до статусу соціально відповідальних організацій. Управління СВФБ сприятиме не тільки підвищенню інвестиційної привабливості вітчизняних ФК для інвесторів, посиленню їх конкурентоспроможності, як на внутрішньому, так і на міжнародному фармацевтичних ринках, набуттю статусу інноваційних, соціально відповідальних організацій, які ефективно вибудовують партнерські відносини і виконують свої зобов'язання перед споживачами, власними працівниками, суспільством, що в кінцевому підсумку, сприятиме підвищенню ефективності фармацевтичного забезпечення населення України.

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА ВЗАЄМОДІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КОМПАНІЙ ЗІ СПЕЦІАЛІСТАМИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Бушуєва І.В., ¹Борисенко Н.М.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

¹Черкаська медична академія, м. Черкаси, Україна

valery999@ukr.net; borisenkonm1975@ukr.net

Вступ. На сьогодні важко переоцінити значущість етичної поведінки у сфері охорони здоров'я. Спеціалісти в системі охорони здоров'я, приймаючи рішення кожного дня, безпосередньо впливають на якість життя людей. Серед значного різноманіття етичних питань,